

Besluit

Datum
4 februari 2020

Zaaknummer
2019-005937

Onderwerp
Financieel toezicht 2020

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 5

De raad van de gemeente Zevenaar
Postbus 10
6900 AA ZEVENAAR

Geachte leden van de raad,

Met deze brief informeren wij u over de vorm van financieel toezicht die wij voor 2020 voor uw gemeente hebben ingesteld. Wij geven u in deze brief een korte toelichting op ons besluit. Naar aanleiding van de beoordeling van de door uw raad vastgestelde begroting geven wij enkele aandachtspunten aan u mee.

In de bijlage bij deze brief lichten wij deze aandachtspunten nader toe en vindt u tevens onze jaarlijkse risicobeoordeling van de financiële positie van uw gemeente. Wij adviseren u de opmerkingen uit de toelichting op ons besluit en ook de door ons genoemde aandachtspunten mee te nemen in uw financiële cyclus.

Toezichtvorm

De begroting 2020 is naar ons oordeel niet structureel en reëel in evenwicht, maar dit evenwicht wordt in de meerjarenraming hersteld. Uw gemeente voldoet aan de voorwaarden van de Gemeentewet voor repressief toezicht. Wij hebben daarom besloten uw gemeenten voor het jaar 2020 onder repressief toezicht te stellen. Dit is de minst belastende vorm van toezicht.

Toelichting

Ondanks de oplopende kosten in de jeugdzorg en de tegenvallende ontwikkeling van het gemeentefonds is het u gelukt een meerjarenbegroting in te dienen die in het laatste jaar sluit. Dit heeft u weten te bereiken door een reeks van bezuinigingsmaatregelen en ombuigingen die u verdeeld heeft over verschillende beleidsterreinen en die oplopen in de komende jaren. Door dit ook te combineren met inkomstenverhogende maatregelen is uw pakket aan maatregelen goed gespreid en heeft u de kans op het realiseren van een groot deel van de maatregelen gemaximaliseerd.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

 provincie
Gelderland

Datum
4 februari 2020

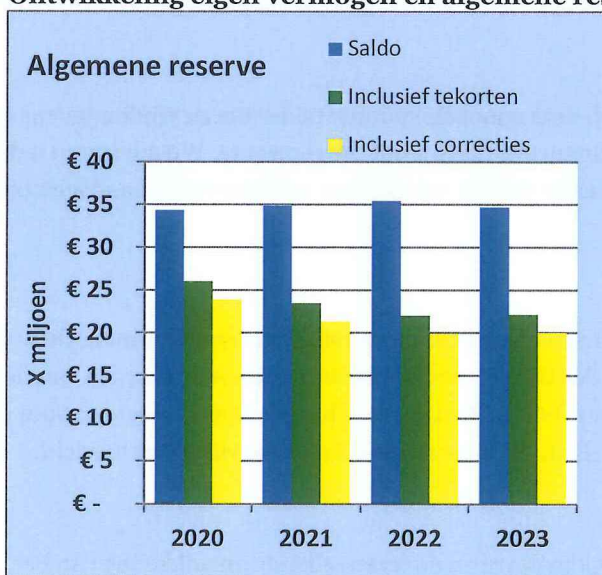
Zaaknummer
2019-005937

Blad
2 van 5

Dit neemt niet weg dat Zevenaar nog steeds voor een grote opgave staat. Alleen 2023 is minimaal sluitend. Wij hebben het overgrote deel van uw begroting en bezuinigingen als reëel beoordeeld. De enige correcties die wij hebben aangebracht zijn het afstoten van gemeentelijk vastgoed en de uitbreiding van woningbouw op Groot Holthuizen. Dit hebben we gecorrigeerd omdat de gemeente hierbij sterk afhankelijk is van anderen om dit te realiseren. Met deze correcties houdt u naar ons inzicht een positief structureel saldo over in 2023 van € 12.000.

Bij de toetsing van de volgende begroting 2021-2024, beoordelen wij of er sprake is van een opschuivend perspectief. Daarmee wordt bedoeld dat het niet is toegestaan om ieder jaar opnieuw een (meerjaren)begroting aan te bieden waarbij uitsluitend de laatste jaarschijf in evenwicht is. Dit betekent dat voor uw gemeente bij de begroting 2021 de jaarschijven 2023 en 2024 structureel en reëel in evenwicht zijn of dat het eerste jaar van de begroting sluitend moet zijn.

Ontwikkeling eigen vermogen en algemene reserve

Zevenaar heeft een goed eigen vermogen, een ruime algemene reserve en een zeer goed weerstandratio. Met deze begroting kan dit echter snel veranderen, zoals ook wordt weergegeven in uw 'notitie bezuinigingen Meerjarenbegroting 2020-2023'.

U houdt in uw begroting de lijn aan dat verliezen zich eerst moeten voordoen voordat u ze verwerkt in de balans. In 2019, 2020, 2021 en 2022 zal Zevenaar voor € 13 miljoen interesten op uw eigen vermogen. Op basis van onze correcties komt daar nog € 2 miljoen bij. Als gevolg hiervan gaat de algemene reserve hard

achteruit. Hiermee komt ook de slagkracht van de gemeente onder druk te staan. Hierboven is weergegeven wat dit zal doen met uw algemene reserve. Naar verwachting zal deze geen € 35 miljoen zijn zoals opgegeven in uw begroting, maar € 20 miljoen bedragen eind 2023. Hierbij gaan we er nog vanuit dat u alle bezuinigingsmaatregelen weet te effectueren, anders zal uw algemene reserve waarschijnlijk nog lager uitvallen aan het einde van deze meerjarenbegroting.

Bestuurlijke afstemming

Onze zorg over de financiële ontwikkelingen binnen uw gemeente hebben wij gedeeld in een gesprek met uw college, in deze vertegenwoordigd door burgemeester Van Riswijk en wethouder Van Dellen.

Datum
4 februari 2020

Zaaknummer
2019-005937

Blad
3 van 5

In het gesprek heeft de wethouder een toelichting gegeven op de oorzaak van de oplopende tekorten, de inspanningen deze waar mogelijk in te perken en de wijze waarop uw gemeente de door uw raad vastgestelde ombuigingen wil realiseren. De toelichting van uw college sterkt ons in onze overtuiging dat u er in slaagt ook de nieuwe financiële uitdagingen op een adequate manier het hoofd te bieden.

Aandachtspunt(en) en motivering

Naar aanleiding van uw begroting wijzen we u op de volgende punten:

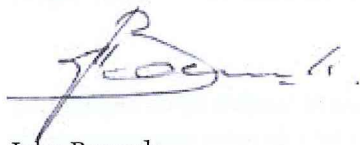
- onderhoud kapitaalgoederen
- realisatie bezuinigingen
- richtlijn ramen extra middelen jeugdzorg

In de bijlage vindt u een toelichting op bovengenoemde aandachtspunten.

Meer informatie?

Heeft u vragen over de inhoud van deze brief of over ons financieel toezicht? Graag geven wij op uw uitnodiging een nadere toelichting of presentatie. Neem hiervoor contact op met uw adviseur gemeentefinanciën via het provincieloket, telefoonnummer 026 359 99 99.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Gelderland

John Berends
Commissaris van de Koning

Pieter Hilhorst
Secretaris

Voor deze beoordeling geldt:
Gemeentewet, artikel 189 en artikel 203

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na dagtekening van dit besluit bezwaar maken. Richt uw bezwaarschrift aan: Gedeputeerde Staten, secretariaat Commissie rechtsbescherming, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem. Graag 'bezwaarschrift' vermelden op de envelop en op de brief. Meer informatie vindt u op www.gelderland.nl/bezwaar en bij het Provincieloket 026 359 99 99.

Als u een bezwaarschrift indient, kunt u bij de rechter een verzoek indienen voor een voorlopige voorziening. Zie www.rechtspraak.nl.

Bijlage

Aandachtspunten naar aanleiding van uw begroting 2020

Onderhoud kapitaalgoederen

Twee jaar geleden zijn de gemeenten Zevenaar en Rijnwaarden heringedeeld en samengegaan in de huidige gemeente Zevenaar. Het gevolg is dat allerlei verordeningen, beleidsplannen en beheersplannen zijn overgenomen uit de oude gemeenten en u als nieuwe gemeenteraad hier geen rol in heeft gehad.

Om uw kaderstellende en controlerende rol goed uit te voeren en grip te krijgen op de uitgaven van de gemeente is, is het raadzaam om prioriteit te geven aan het opstellen van een beheersplan voor uw wegen. Momenteel ontbreekt dit in Zevenaar en daardoor bent u als raad niet goed in staat uw controlerende en kaderstellende taken uit te voeren als het gaat om de kosten voor het wegenonderhoud.

Realisatie bezuinigingen

Uw bezuinigingen en uw ramingen bij de begroting hebben een hoog realiteitsgehalte. Daarmee heeft u al het mogelijke gedaan om uw begroting zo degelijk mogelijk op te stellen. Dit neemt niet weg dat tegenvallers ertoe zullen leiden dat u toch nog aanvullende maatregelen moet nemen. U heeft namelijk alleen in het laatste jaar een positief structureel saldo van € 12.000 tegenover € 7,8 miljoen aan bezuinigingen.

U heeft dit gedeeltelijk ondervangen door hiermee rekening te houden bij de bepaling van uw risico's van uw weerstandsvermogen. Dit is echter een incidentele oplossing wanneer structurele bezuinigingen niet of maar deels worden gerealiseerd.

Datum
4 februari 2020

Zaaknummer
2019-005937

Blad
5 van 5

Richtlijn ramen extra middelen jeugdzorg

De minister van Volksgezondheid, welzijn en sport (VWS) heeft voor de periode 2019 t/m 2021, via het gemeentefonds, eenmalig een bedrag van € 1 miljard beschikbaar gesteld. Voor de periode na 2021 zijn geen toezeggingen op verlenging van de bijdrage gedaan. In overleg met de ministeries van VWS, Binnenlandse Zaken en Financiën en de VNG is een richtlijn opgesteld die gemeenten, bij wijze van uitzondering, toestaat ook voor 2022 en 2023 rekening te houden met een inkomst gelijk aan die voor 2020 en 2021.

Wij hebben nadrukkelijk aangegeven dat dit een richtlijn betreft en zeker geen advies is om er gebruik van te maken. Bovendien hebben wij dringend geadviseerd dat, indien u er voor kiest wel van de richtlijn gebruik te maken, u eenzelfde bedrag binnen uw weerstandsvermogen hiervoor zou moeten reserveren. In uw meerjarenraming heeft u er voor gekozen gebruik te maken van deze richtlijn. Mocht de Rijksoverheid deze tijdelijke verhoging van het gemeentefonds niet verlengen, dan heeft u met deze maatregel enkel tijdelijk de risico's afgedekt en zult u in komende begrotingen alsnog een structurele oplossing moeten vinden voor het wegvallen van deze fictieve inkomsten in 2022, 2023 en verder.

Risicobeoordeling van uw financiële positie

Wij hebben een risicobeoordeling gemaakt van de financiële positie van uw gemeente op basis van vijf financiële kengetallen. Deze sluiten aan bij de zogeheten 'signaleringswaarden' die afkomstig zijn uit onder meer de stresstest voor 100.000+ gemeenten.

In onderstaande tabel ziet u de kengetallen voor uw gemeente. De waarden zijn ingedeeld in de categorieën A, B en C. Categorie A is het minst risicovol en categorie C het meest risicovol. De corresponderende categorieën van uw gemeente zijn gekleurd weergegeven.

Kengetal	Gelders gemiddelde	Waarde kengetal	Categorie A	Categorie B	Categorie C
1. Solvabiliteitsratio	31%	22%	>50%	20-50%	<20%
2. Grondexploitatie	9%	11%	<20%	20-35%	>35%
3a. Structurele exploitatieruimte Begr	0,06%	-4,04%	Begr en MJR	Begr of MJR	Begr en MJR
3b. Structurele exploitatieruimte MJR	0,58%	0,01%	> 0%	> 0%	< 0%
4. Belastingcapaciteit	103%	107%	<95%	95-105%	>105%
5. Weerstandsvermogen	210%	251%	>100%	80-100%	<80%